

BIULETYN

nr 3

rok szkolny 2021/2022

**SPECJALISTYCZNA PORADNIA
PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA
DLA DZIECI Z NIEPOWODZENIAMI
EDUKACYJNYMI**

w Krakowie

ul. Św. Gertrudy 2

www.poradnia-psychologiczna.com

Drodzy Czytelnicy,

Informacje zawarte w Biuletynie naszej Poradni adresowane są przede wszystkim do pedagogów, nauczycieli, wychowawców oraz dyrektorów placówek oświatowych miasta Krakowa.

W niniejszym wydaniu poruszamy kwestie związane z aktualną sytuacją uczniów z Ukrainy przebywających w Polsce, przedstawiamy Państwu także informacje dotyczące współorganizowanych przez naszą poradnię webinarów oraz przypominamy o zbliżających się egzaminach ósmoklasisty i egzaminach maturalnych.

Życzymy miłej lektury!

SZKOLIMY SIĘ!

CYKL WEBINARÓW

„DZIECKO I RODZINA WOBEC WOJNY”

Dynamicznie postępująca sytuacja geopolityczna na Ukrainie i związane z nią masowe migracje ludności na teren Polski stwarzają wielkie wyzwanie na każdym szczeblu organizacji życia w państwie. Jednym z tych obszarów jest edukacja.

W ostatnim miesiącu do Polski przyjechało bardzo dużo dzieci, z których duża część poddana jest obowiązkowi szkolnemu, którego realizacja została umożliwiona na terenie naszego państwa. Dzieci te potrzebują dużego wsparcia ze strony nauczycieli oraz specjalistów pracujących na terenie szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych.

W związku z zaistniałą sytuacją Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi w Krakowie z inicjatywy Miasta Krakowa, w ramach procesowego wspomaganie szkół i placówek oraz przy współpracy z Niepubliczną Placówką Doskonalenia Nauczycieli Instytut Nauki Lektikon zorganizowała cykl webinarów „Dziecko i rodzina wobec wojny – interwencja kryzysowa,

wsparcie psychologiczne, mediacje wielokulturowe”. Bezpłatne webinary, które zaadresowane są przede wszystkim do nauczycieli, wychowawców, psychologów, pedagogów z poradni i szkół oraz szkolnych specjalistów mają na celu wsparcie tych osób w pracy z dziećmi nierzadko dotkniętymi traumą.

Pierwsze spotkanie cyklu odbyło się 4 marca 2022r. Przeprowadzone zostały na nim dwa webinary: „Interwencja kryzysowa w momencie konfliktu zbrojnego” - prowadzony przez Jagnę Kazienko oraz „Interwencja kryzysowa wobec osób funkcjonujących w traumie” - prowadzony przez Jakuba Rzymana.

Drugie spotkanie w ramach cyklu odbyło się 9 marca 2022r. Podczas tego spotkania przeprowadzone zostały webinary o następującej tematyce: „Czy rozmawiać z dziećmi o wojnie? Jeśli tak, to w jaki sposób?” - prowadzony przez Macieja Boniewicza i Annę Jera oraz „Narodowością dzieci jest dzieciństwo” - prowadzony przez Urszulę Majcher-Legawiec.

Trzecie spotkanie odbyło się 15 marca 2022r. i dotyczyło następujących zagadnień: „Klasa ogólnodostępna czy oddział przygotowawczy?” - prowadzenie Urszula Majcher-Legawiec oraz „Jak radzić sobie w kryzysie, jak pomagać dzieciom w kryzysie” - prowadzenie Tomasz Balicki.

Kolejne, czwarte spotkanie miało miejsce 22 marca. Omówione zostały na nim następujące tematy: „Całościowy model interwencji w przypadku kryzysu zbrojnego” - prowadzenie Maciej Pilecki oraz „Jak otworzyć oddział przygotowawczy? Prawne i psychologiczne aspekty tej formy nauki” - prowadzenie Urszula Majcher-Legawiec.

Piąte spotkanie odbędzie się 1 kwietnia. Zostanie na nim przedstawiony temat: „Wyzwania i wskazówki dotyczące dwujęzycznej klasy wrażliwej na traumę” - prowadzony przez dr Elizabeth Vann. Autorka podzieli się na nim swoimi doświadczeniami z pracy w wielokulturowych środowiskach narażonych na traumę. Przewidziany został również czas na pytania i wymianę doświadczeń przez nauczycieli.

oprac. Marta Bujas

JAK ROZMAWIAĆ Z UCZNIAMI O WOJNIE?

#KoalicjaOtwartyKraków

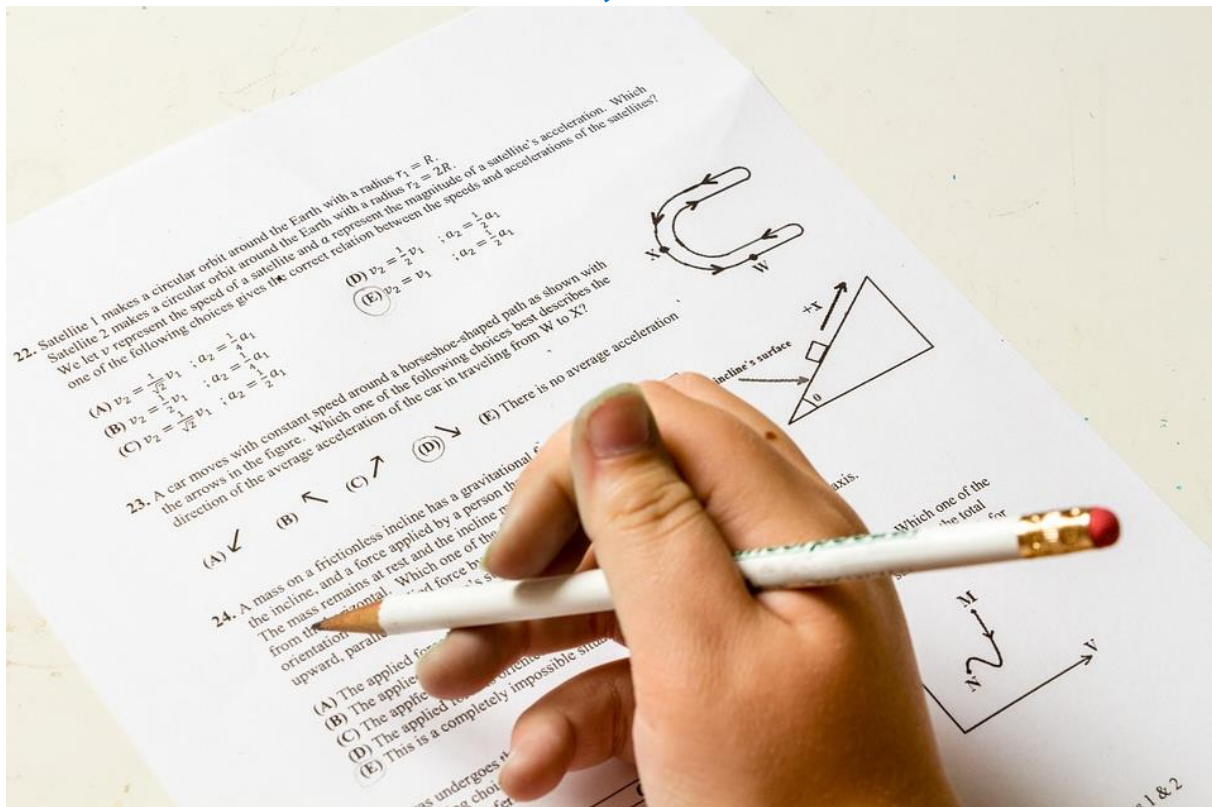
- zapytaj uczniów o ich samopoczucie i emocje, jakie wywołuje aktualna sytuacja (np. jak się czujecie w tej sytuacji, o czym myślicie, co daje/dałoby wam poczucie bezpieczeństwa, kto daje/dałby wam poczucie bezpieczeństwa)
- zapytaj uczniów o obawy, podziel ich na mniejsze grupy i poproś o zrobienie gwiazdy skojarzeń lub rysunku, który te obawy przedstawia
- pozwól mówić, ale też pozwól milczeć – nie namawiaj do mówienia, milczenie nie oznacza braku udziału w rozmowie (daj poczucie bezpieczeństwa, nie oceniaj i nie pozwól oceniać, zapewnij, że można mówić i milczeć, że i to i to jest w porządku)
- zapytaj, o czym uczniowie chcieliby porozmawiać w związku z obecną sytuacją, jakie tematy poruszyć, czego się dowiedzieć, z kim spotkać itp.
- jeśli nie znasz odpowiedzi na pytanie, powiedz „nie wiem” i zaproś uczniów do wspólnego namysłu – niech wykorzystają internet, niech wspólnie rozważą jakąś kwestię, ale uwaga! – moderuj dyskusję

- reaguj, jeśli uczeń jest przemocowy w wypowiedziach, reaguj na mowę nienawiści (powiedz na przykład, że w ten sposób nie będziemy rozmawiać, że taka wypowiedź może być krzywdząca dla kogoś, wyjaśnij co to jest język szakala i język żyrafy, pokaż wartość uważnej komunikacji)
- w rozmowie bądź aktywnym słuchaczem, potakuj, stosuj parafrazy, zadawaj pytania, nazywaj trudne emocje, upewnij uczniów, że mają do nich prawo (czy chcesz powiedzieć, że..., czy to znaczy, że..., kiedy mówisz, że x, to znaczy, że....)
- nie uogólniaj, nie używaj słów „każdy” i „wszyscy”, daj uczniom swobodę w identyfikowaniu się z emocjami, sytuacją, pozwól im na wizualizację itp.
- nie koncentruj się na uczniach ukraińskich, białoruskich czy rosyjskich – niekoniecznie chcą teraz być wywoływani do zabrania głosu, ale chroń ich i zapewnij, że tu w szkole, w klasie i podczas tej dyskusji mogą czuć się bezpiecznie
- mów o konkretach, nie mów np. „Wojna jest najstraszniejszą rzeczą na świecie”, ale zaproś do rozmowy o skutkach wojny, pozwól na wizualizację (np. podczas wojny bomby niszczą budynki, ludzie muszą uciekać do schronów, ludzie cierpią itp.)
- pozwól mówić o lękach i trudnych emocjach związanych z wojną – to jest konkret (co myślisz, kiedy mówisz „wojna”, co dla ciebie oznacza wojna, co konkretnie się dzieje, jakie jest zagrożenie, kiedy jest wojna – pozwalaj myśleć obrazami)
- nie odwołuj się do abstrakcyjnych figur retorycznych typu „wszyscy teraz jesteśmy Ukraińcami” – tworzenie symbolicznej tożsamości może uczniów niepotrzebnie zdezorientować
- nie podkreślaj kwestii narodowości, koloru skóry itp. w sytuacji, kiedy zagrożone jest ludzkie życie
- rozmawiaj o zwierzętach, rozmawiaj o stracie, rozmawiaj o arkadii – pozwól wspominać miłe chwile, zdarzenia, sytuacje, zapewnij, że ten świat jest na wyciągnięcie ręki, że dorośli zadbają o pokój
- nie pomijaj trudnych tematów/wątków milczeniem, nie mów, że wszystko będzie dobrze, nie stosuj pocieszeń w stylu „na pewno nic się nie stanie”, a w to miejsce po prostu zapytaj: „co mogę dla was zrobić, co my możemy razem zrobić
- chroń dzieci przed poczuciem winy, przyznaj, że winę ponoszą dorośli, ale nie wszyscy (możesz rozmawiać o polityce słowami adekwatnymi do wieku)

- nie pozwalaj na skróty myślowe, przeniesienie, uogólnienie (Putin jest z Rosji, ty jesteś z Rosji, Putin jest zły – ty jesteś zły)
- używaj określenia „żołnierze rosyjscy” a nie Rosjanie - nie każdy obywatel Rosji popiera wojnę
- rozmawiaj z dziećmi o tym, co łączy wszystkich Słowian, co łączy ludzi; to politycy tworzą różnice –ludzi naprawdę wiele łączy ...
- wyjaśnij, przyczyny migracji, w tym polityczne (z Ukrainy, z Białorusi), podkreśl że migracja jest czasami jedynym sposobem na bezpieczne życie i formą braku zgody na politykę nienawiści, totalitaryzm
- skoncentruj się na strategiach progresywnych: mogą to być
 - (1) strategie zadaniowe (wykorzystaj zasoby indywidualne, grupowe, buduj poczucie wartości, skuteczności, zachęć do zrobienia dobrej akcji, do przygotowania informacji, do przygotowania symbolicznego wsparcia dla pokoju, ofiar, do działań artystycznych itp. itd.) lub
 - (2) strategie emocjonalne (staraj się redukować koszty emocjonalne, zaplanuj aktywność fizyczną, wspólny wysiłek, dobrą dyskusję – pamiętaj, że wspólne działanie wzmacnia jednostkę)
- sięgnij po teksty kultury: film, piosenkę, wiersz, opowiadanie – porozmawiaj z uczniami o tych tekstach, zachęć ich do refleksji
- zapytaj uczniów, skąd czerpią informacje, stwórzcie wspólnie bank rzetelnych źródeł, zastanówcie się, jak zanurzenie w negatywnych informacjach wpływa na psychikę człowieka
- wyjaśnij, że wojna jest szokiem dla ludzi i że potrzebują oni czasu, że adaptacja do sytuacji potrwa kilka dni, a ludzie w tym czasie mogą zachowywać się nieracjonalnie, np. niektórzy będą unikać tematu, inni mówić tylko o tym, że będą im towarzyszyć silne emocje, będą robić błędy, że mogą pojawić się konflikty, że pojawi się stres i że za kilka dni – po tym etapie – pojawi się inna perspektywa, więcej rozwiązań i możliwości wyjścia z tej sytuacji
- rozważ, czy w klasach wielokulturowych i wielojęzycznych nie rozmawiać z każdą grupą osobno i np. wysondować jak czują się Rosjanie, a jak Ukraińcy i czy te osoby mają jakieś propozycje zbudowania dobrych relacji między sobą (może nie czują się w tej sytuacji komfortowo i chcieliby jakieś słowa przekazać koleżankom, kolegom)
- zakończ lekcję, pytając uczniów o potrzeby, np. „czego byście teraz chcieli? co może wam pomóc w obecnej sytuacji?”

oprac. Urszula Majcher-Legawiec

MATURA, MATURA

Zgodnie z opublikowanym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną rozporządzeniem, nastąpiły zmiany w zasadach organizowania oraz przeprowadzania egzaminu maturalnego. Opisane poniżej wymogi dotyczą egzaminu maturalnego w roku 2023 oraz 2024. Nadrzędnym celem wprowadzonych modyfikacji jest przystosowanie wymagań egzaminu maturalnego do charakteru edukacji w czasie pandemii COVID-19.

Do roku 2020, egzamin powstawał w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego. Nowa formuła przewiduje jednak przeprowadzanie egzaminu maturalnego wyłącznie na podstawie wymagań egzaminacyjnych opracowanych w 2022 roku. Wspomniane wymagania obowiązują absolwentów szkół ponadpodstawowych: 4-letniego liceum oraz 5-letniego technikum, dla których egzamin w "Formule 2023" odbędzie się po raz pierwszy w roku 2023 (liceum) oraz 2024 (technikum).

Tak jak miało to miejsce w latach poprzednich, egzaminy obowiązkowe dzielą się na część ustną oraz pisemną. W części ustnej zdający przystępuje do egzaminu z języka polskiego oraz z języka obcego nowożytnego bez określania poziomu. W przypadku obu próg zaliczenia wynosi 30%. W części pisemnej zdający zobowiązany jest podejść do egzaminu z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym oraz do wybranego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym. Na poziomie podstawowym próg zaliczenia, tak

jak w przypadku egzaminów ustnych wynosi 30%. Na poziomie rozszerzonym natomiast nie obowiązują progi zaliczeniowe. Ponadto, absolwenci szkół oraz oddziałów dwujęzycznych obowiązkowo muszą przystąpić do egzaminu z języka obcego na poziomie dwujęzycznym, jako przedmiotu dodatkowego.

Część ustna obowiązkowego egzaminu z języka polskiego trwać będzie 30 minut, w tym: 15 minut na przygotowanie do odpowiedzi oraz 15 minut na wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym. Maksymalnie zdobyć będzie można 30 punktów. Zdający losować będzie zestaw składający się z dwóch zadań. Zadanie 1 (losowane z puli zadań jawnych) zawierać będzie zagadnienie sprawdzające znajomość treści i problematyki lektury obowiązkowej. Zadanie 2 dotyczyć będzie natomiast zagadnienia związanego z literaturą lub innymi dziełami sztuki albo językiem- zdający omawiać je będzie na podstawie dołączonego do polecenia materiału w postaci tekstu literackiego lub nieliterackiego albo tekstu ikonycznego. Zadania jawne na egzamin w 2023 roku są już dostępne na stronie CKE. Na egzamin w 2024 zostaną opublikowane natomiast 1 września 2022 roku.

W części pisemnej egzamin z języka polskiego na poziomie podstawowym trwać będzie 240 minut, a nie jak dotąd 170. Zadania egzaminacyjne podzielone zostały na 3 części: Język polski w użyciu, Tekst historycznoliteracki oraz Wypracowanie. Łącznie uzyskać można maksymalnie 60 punktów. Do wyboru będą dwa tematy wypracowania, oba bez wskazania konkretnej lektury obowiązkowej, którą to zdający sam będzie musiał wybrać. Zwiększona została także minimalna długość wypracowania, z 250 słów do 300. Nastąpiły również zmiany w liście lektur obowiązkowych. Na poziomie podstawowym usunięto takie pozycje jak m.in.: "Romeo i Julia", "Rozdziobią nas kruki, wrony..." czy "Z legend dawnego Egiptu". Na poziomie rozszerzonym w "Formule 2023" nie obowiązują już m.in.: "Chmury", "Antygona w Nowym Jorku" oraz "Eneida". Z poziomu podstawowego na poziom rozszerzony w wymaganiach egzaminacyjnych przeniesione zostały pozycje: "Nie-Boska Komedia", "Odyseja" oraz wybrane wiersze Józefa Czechowicza, Tadeusza Gajcego i Mirona Białoszewskiego.

Egzamin maturalny z matematyki na poziomie podstawowym nieznacznie się wydłuży i trwać będzie 180 minut (zamiast 170). Wśród najważniejszych zmian wymienić można: ograniczenie liczby zadań na dowodzenie w arkuszu (do jednego), brak zadania na dowód geometryczny, usunięcie wzorów skróconego mnożenia dla potęg trzecich, ograniczenie wymagań dotyczących wielomianów, ograniczenie wymagań ze stereometrii, m.in. całkowite usunięcie zagadnień dotyczących brył obrotowych. Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie 46 punktów, w tym: 29 pkt – zadania zamknięte; 17 pkt – zadania otwarte.

Egzamin z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym trwać będzie 120 minut, tak jak miało to miejsce do tej pory. Przeprowadzany będzie na podstawie wymagań egzaminacyjnych, obniżających średni oczekiwany poziom biegłości językowej oraz zawierających ograniczony zakres środków gramatycznych i leksykalnych. Oczekiwany będzie średni poziom biegłości językowej, w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych (w skali ESOKJ) – B1 (B1+ w zakresie rozumienia ze słuchu i rozumienia tekstów pisanych). Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie 60 punktów, w tym: 32–38 pkt – zadania zamknięte; 28–22 pkt – zadania otwarte. Długość wypowiedzi w zadaniu sprawdzającym tworzenie wypowiedzi pisemnej (e-mail, wpis na forum, wpis na blogu) wynosić będzie 80–130 wyrazów.

Warto także nadmienić, że nastąpiło zmniejszenie minimalnej liczby wyrazów w wypracowaniu z historii na poziomie rozszerzonym: 300 (zamiast 500) oraz zmniejszenie minimalnej liczby wyrazów w wypracowaniu z filozofii na poziomie rozszerzonym: 300 (zamiast 400). Ponadto, zdający, którzy posiadają dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, mogą „zastąpić” tym dyplomem obowiązek przystąpienia do egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym.

Szczegółowe informacje na temat dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi znajdują się w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

oprac. Patrycja Mikke

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY I MATURALNY DLA OBYWATELI UKRAINY

Rozporządzenie ministra edukacji i nauki w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy wprowadza możliwość przystąpienia w bieżącym roku szkolnym do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego uczniom będącym obywatelami Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r.

Uczniowie Ukraińcy zostaną potraktowani na egzaminach według przepisów prawnych stosowanych wobec uczniów cudzoziemskich. Będą oni mieli wydłużony czas egzaminu oraz możliwość korzystania ze słownika polsko-ukraińskiego i ukraińsko-polskiego.

Techniczna część poleceń, np.: „przeczytaj tekst i rozwiąż zadanie” ma być napisana w języku ukraińskim. Maturzyści z Ukrainy będą mogli jako przedmiot rozszerzony wybrać język mniejszości (ukraiński). Natomiast teksty i zadania dla zdających będą sformułowane po polsku.

Zdający egzamin ósmoklasisty będą mieć wydłużony czas na napisanie egzaminu z języka polskiego – ze 120 minut do 210 minut. Czas trwania egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym został wydłużony z 170 minut do 255, a na poziomie rozszerzonym z 180 minut do 270 minut. Czas trwania egzaminu z matematyki na poziomie podstawowym pozostaje bez zmian, ale na poziomie rozszerzonym będzie wydłużony z 180 minut do 270 minut. Tak samo będzie, jeśli chodzi o egzamin z języka obcego – na poziomie podstawowym czas pozostaje bez zmian, a na rozszerzonym wydłużono go z 150 minut do 210 minut. Czas trwania egzaminów z przedmiotów dodatkowych zdawanych na poziomie rozszerzonym (biologia, chemia, fizyka, filozofia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna, wiedza o społeczeństwie) wydłużono z 180 minut do 270 minut.

Poinformowano o konieczności zapewnienia obecności specjalisty, np. psychologa, pedagoga, który może być członkiem zespołu nadzorującego, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym lub zapewnienia wsparcia psychologicznego.

Ma być także zapewniona obecność tłumacza (język polski – język ukraiński), który przekaże zdającym informacje dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym.

oprac. na podst. artykułu:

<https://operon.pl/Aktualnosc/Egzaminy-z-Operonem/Informacje-CKE>

Wielkanoc to radosne święto budzenia się do nowego życia!

Niech w tym roku szczególnie będzie dla nas wszystkich czasem nowego początku, odradzenia nadziei, a przede wszystkim doświadczania POKOJU w każdym jego wymiarze!

Oby dobre spotkania z bliskimi przy wspólnym stole napęłniały nas spokojem, radością, siłą i ufnością na lepsze jutro!

Najszczęśliwsze życzenia wszystkiego, co dobre i najbardziej Państwu potrzebne, składają:

***Dyrektor SPPPDDZNE
Małgorzata Niewodowska
wraz z pracownikami***

JAK DO NAS DOTRZEĆ?

TRAMWAJE 6, 8, 10, 13, 18 – przystanek „Św. Gertrudy”
TRAMWAJE 1, 3, 10, 24, 52 – przystanek „Poczta Główna”

*Poradnia czynna od poniedziałku do piątku
w godzinach od 8.00 - 18.00*

ZAPRASZAMY!

Więcej informacji na naszej stronie internetowej
www.poradnia-psychologiczna.com

Biuletyn opracowuje zespół redakcyjny w składzie:

mgr Małgorzata Niewodowska – dyrektor
mgr Marta Maślowska – psycholog
mgr Małgorzata Karakuszcza-Baran – pedagog
mgr Magdalena Biłan-Brozenbach- psycholog
mgr Szymon Rozmus - pedagog

Adres redakcji:

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
Dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi
ul. św. Gertrudy 2
31 – 046 Kraków